

Jordmodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

TEMA **FIAPAC 2016**

DECEMBER NR 12 2016

9

22

39

- 5 Svenska forskare prisas för bästa interdisciplinära studie
  - 7 Bästa poster visar brister i abortvården
  - 8 Operation kopparspiral
  - 9 Barnmorskeledd abortenhet
  - 10 Jämlik abortvård och jämlik tillgång till preventivmedel
  - 13 PCB som smärtlindring vid medicinsk abort
  - 14 Medicinsk metod vid sen abort – Workshop med experter
  - 15 Tillgänglighet och säker abortvård är en rättighet
-
- 16 Det är bättre att få informationen för tidigt än för sent – Vad ungdomar vet och vill veta avseende ålder och levnadsvanors påverkan på fruktsamheten
  - 22 Hur barnmorskan stödjer och vårdar kvinnan och hennes partner under förlösningen
  - 28 Mödradödsfall 2015
  - 31 Asylbarnmorskan i Halland arbetar för en jämlik vård

- 33 Konferens Reproaktiv hälsa 2017 – Tema sexualitet och lust i Jönköping
- 34 Ny kompetensbeskrivning för legitimerad barnmorska
- 35 Svenska Barnmorskeförbundet är den professionella sammanslutningen för legitimerade barnmorskor och barnmorskestuderande
- 39 Svenska Barnmorskeförbundets Ordförandekonferens 2016
- 40 Ordförande har ordet
- 41 Förbundsnytt
- 42 Medlemsmöten

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärlig utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg
Chefredaktör
 Margareta Rehn
 margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke
Grafisk formgivning
 AB Huset Makalösa

Tryck

Åtta.45 Tryckeri AB

Jordemodern

utkommer 10 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 650 kronor

Annonsbokning

jordemodern@barnmorskeforbundet.se
 08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
 114 27 Stockholm
 08-10 70 88

kansli@barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskeforbundet.se

Människor ska ha makt att forma sina liv

■ **Människor ska ha makt att forma sina liv**, sa jämställdhetsminister Åsa Regnér när hon presenterade den jämställdhetspolitiska skrivelsen

Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid samt en tioårig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Mödrahälsa och sexuell och reproduktiv hälsa nämnde hon också. Med det menade hon tidigare budgetsatsningar på förlösningvård och insatser för kvinnors hälsa under hälsominister Gabriel Wikströms område och inget mer blev sagt om kvinnors rättigheter och vård i samband med graviditet och barnafödande.

Våld mot kvinnor är ett prioriterat område. Mäns våld mot kvinnor måste upphöra. Andra viktiga områden är hedersrelaterat våld, prostitution och människohandel.

Det ska vara noll tolerans mot sexuella trakasserier. Den sexuella integriteten ska stärkas. Det som inte är frivilligt ska betraktas som ett övergrepp.

Kvinnors hälsa är sämre än mäns och samhället är inte jämställt när det handlar om ekonomi. Sverige har inte jämställda löner och jämställda pensioner. Flickor har mer psykisk ohälsa och pojkar halkar efter när det gäller utbildning.

Nu ska regeringen inrätta en jämställdhetsmyndighet, se över yrkesexamen för berörda utbildningar och införa straffrätts-

liga reformer. Det handlar om att utreda, utvärdera, kvalitetsgranska och samordna för att skydda kvinnor och barn.

Det ska satsas på skolans sex- och samlevnadsundervisning och på undervisning om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för nyanlända ungdomar.

När jag lyssnade på presskonferensen så tänkte jag på alla oss barnmorskor. På det arbete som barnmorskor utför varje dag, på de människor det handlar om och på att bra kan bli bättre. Jag tänkte också på att den kompetens som barnmorskor faktiskt har är viktig att ta tillvara i det framtida arbetet med dessa frågor.

Barnmorskor är en yrkesgrupp som möter i stort sett alla invånare. Vi möter nya generationer och är kanske de som först märker både förändringar och trender – åtminstone hos den del av befolkningen som är sin fertila period.

Barnmorskor träffar människor i livssituationer och sammanhang då allt det som sades på presskonferensen har betydelse.

Alla hon, han, hen ska ha samma möjlighet att påverka och forma sina liv.

Köp och läs boken
**300 ÅR
 I LIVETS
 TJÄNST**
 Läs mer på
 barnmorskeforbundet.se

Våga lyssna på kvinnor

I två dagar har jag tillsammans med styrelsen och ordföranden från Sveriges lokala barnmorskeföreningar suttit väl inbäddad i snö på Stallmästaregården i Stockholm. Vi som lyckades komma fram till Ordförandekonferens, snön till trots, hade trevliga och intressanta dagar. Några tappra barnmorskor gjorde enorma försök att ta sig fram men fastnade i snödrivor på E4 eller väntade förgäves på inställda flyg.

■ Hennegud (nix inte felstavat ;-)) tänk att vi som bor så långt norrut på detta jordklot fortfarande inte lyckas mobilisera snöröjningen på ett effektivt sätt. Vi funderade på detta ett tag och kom cyniskt fram till att det antagligen handlade om dåliga avtal och att det var dags för en omorganisation precis som i sjukvården...

Förbundsstyrelsen presenterade vad vi har gjort sedan vi tillträdde för ungefär ett år sedan. Alla lokalföreningar ansåg att vi höll oss till verksamhetsplanen och att vi håller ett bra tempo. Det var skönt för alla i styrelsen att från dessa proffs höra att vi är på rätt spår.

Ett projekt som styrelsen berättade om var att vi ska jobba aktivt med våra nya kollegor. På många håll i landet beskrivs att det är svårt att rekrytera barnmorskor, att inga fungerande mentorsmodeller är på plats och att unga nya barnmorskor inte vill eller orkar arbeta heltid. Vi får också indikationer på att en del nya barnmorskor helt enkelt inte vill jobba som barnmorska, för att jobbet inte är som de tänkte sig och för att de inte känner att det finns stödjande och utvecklande strukturer. Vi vill träffa och tala med dessa barnmorskor i de olika regionerna i Sverige för att förstå vad de behöver för att trivas och vilja stanna

” Barnmorskor skapar förutsättningar för kvinnans rätt till informerade val och delaktighet i sin vård.

och utveckla vården. Det är oerhört viktigt att vi som förbund bidrar med vad vi kan för att hitta lösningar till ett hållbart och fruktbart yrkesliv som barnmorska. Vi tror också att detta måste ske i tillsammans med arbetsgivarna, eftersom det är de som sitter inne med nycklarna för att kunna göra bra förändringar – där de bäst behövs.

Vi diskuterade också att vi som förbund, nationellt och lokalt, måste prata mer om barnmorskans profession ur ett livsperspektiv och inte dela upp professionen i olika områden som vi gör nästan automatiskt. Det blir så lätt fokus på förlossning – men barnmorskans profession är så mycket bredare än så!

Mia Ahlberg Förbundsordförande
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

Detta är också en av ledstjärnorna när vi nästa år satsar stort på att ro i hamn ett av våra största projekt: att skriva en ny kompetensbeskrivning. Mia Barimani som är styrelseledamot, forskare och lärare på barnmorskeutbildningen kommer att leda detta projekt vilket vi alla är mycket glada för.

Det var verkligen roligt att höra hur alla lokalföreningar bjuder in till möten och arrangerar intressanta föreläsningar. Antal medlemmar och hur många som kommer på mötena varierar mellan olika lokalföreningar, men en sak som stod klar var att det finns smarta drag för att locka barnmorskor att komma.

Att arrangera ett lotteri verkar vara kanon, speciellt om en kunde vinna en säck hemodlad fin potatis. Vissa föreläsare som exempelvis Läkare utan gränser och Fistulasjukhuset drar naturligtvis mer folk än andra, men det var kul och intressant att lära och inspireras av varandra när det gäller hur en kan driva en aktiv och engagerad lokalförening.

Vi pratade också om hur vi som förbund kan påverka för att kvinnor ska ha möjlighet att välja mellan olika former av vård. Förutsättningarna är naturligtvis olika över landet, men oavsett var vi bor och arbetar delar vi utmaningen att tänka nytt och verkligen våga lyssna på kvinnors behov och önskemål. Människan är ett vanedjur och det kan vara svårt att tänka utanför boxen. Det gäller även oss.

Efter två härliga dagar är jag så glad över att lärt känna alla dessa engagerade, drivna och tydliga barnmorskor från hela landet lite bättre. Det ger både kraft, glädje och hopp om framtiden.

När mötet närmade sig sitt slut och alla var lite nervösa för om vi skulle komma hem i snökaoset, formulerade vi ett gemensamt uttalande som vi kunde komma överens om:

Barnmorskor skapar förutsättningar för kvinnans rätt till informerade val och delaktighet i sin vård

Vi hörs
Mia

FÖRBUNDSNYTT

Riksdagsledamot Annika Carlsson (C) bjöd in Barnmorskeförbundet till en riksdagslunch om kvinnors hälsa med docent Lena Marions torsdagen den 29 september på Riksdagshuset.

Eva Nordlund och Susanne Åhlund deltog i lunchmötet där samtalet handlade om barnmorskans arbete inom preventivmedelsrådgivning och behovet av att utveckla sex och samlevnadsundervisningen i skolan.

susanne.ahlund@barnmorskeforbundet.se

Etiska rådet har under hösten haft två möten där vi riktat in oss på att diskutera etiska dilemman inom förlossningsvården. Det vi tycker är mest brännande är hur barnmorskor stödjer varandra inom professionen och vilka konsekvenser det får när vi inte gör det. Hur kan vi stå enade som kär och sträva mot att arbeta evidensbaserat?

Ett dilemma med många perspektiv. Vi återkommer i Jordmodern under våren. Vi välkomnar också Marie Ekborn som ny medlem i Etiska rådet.

eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

